

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours 3rd Semester Examination, 2022-23

SANACOR06T-SANSKRIT (CC6)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु यथेच्छमेकः प्रश्नः समाधेयः। 10×1 = 10
- (क) 'सर्गबन्धो महाकाव्यम्'— इति साहित्यदर्पणानुसारं महाकाव्यस्य लक्षणं सविस्तरमालोच्यताम्।
(ख) गद्यकाव्यस्य लक्षणं किम् ? गद्यकाव्यस्य भेदानुसारेण स्वरूपं वर्णनीयम्।
(ग) श्रव्यकाव्यस्य स्वरूपं किम् ? सोदाहरणं व्याख्यायताम्।

SECTION-B

2. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छमेकः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयः। 10×1 = 10
- (क) का नाम व्यञ्जना ? काव्यप्रकाशानुसारं सोदाहरणं व्याख्यायताम्।
(ख) उत्पत्तिवादस्य प्रवर्तकः कः ? काव्यप्रकाशानुसारं रसोत्पत्तिवादः व्याख्यायताम्।
(ग) कः भक्तिवादस्य प्रवर्तकः ? काव्यप्रकाशानुसारं भक्तिवादः व्याख्यायताम्।

SECTION-C

3. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
- (क) रूपकालंकारस्य लक्षणं किम् ? अस्य उदाहरणं लेख्यम्।
(ख) आर्याछन्दः कीदृशम् अस्ति ? आर्याः छन्दःशास्त्रे कतिप्रकाराः ?
(ग) मन्दाक्रान्ताछन्दसः लक्षणं किम् ? 'रस' इत्येतेन किं बोध्यते ?
(घ) यमकं कीदृशोऽलङ्कारः ? अस्य एकम् उदाहरणं प्रदीयताम्।
(ङ) 'क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषया मतिः'— अत्र कोऽलङ्कारः अस्ति ? अस्य अलंकारस्य लक्षणं संक्षेपतो लिखत।
(च) उत्प्रेक्षालंकारस्य लक्षणं किम् ? एकम् उदाहरणं प्रदीयताम्।
(छ) 'त्रिमुनि' इति पदस्य उल्लेखः कस्मिन् छन्दसि वर्तते ? तस्य छन्दसः लक्षणमुल्लिख्यताम्।

4. अधोधृतेषु विषयेषु यथेच्छं चतुर्णां टिप्पणी संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च विधेया।

5×4 = 20

- (क) समासोक्तिरलंकारः।
(ख) मालिनीवृत्ते 'भोगिलीकैः'।
(ग) दृष्टान्तालंकारः।
(घ) निदर्शनालंकारः।
(ङ) अपहृतिरलंकारः।
(च) शार्दूलविक्रीडितच्छन्दः।
(छ) गणाः।
(ज) वसन्ततिलकच्छन्दः।
(झ) 'अध्यवसायः'।

— x —